

Universitätsbibliothek Wuppertal

Diodori Sicvli Bibliothecæ Historicæ Libri XV

Diodorus <Siculus>

Basileæ, 1578

Liber secundus

Nutzungsrichtlinien Das dem PDF-Dokument zugrunde liegende Digitalisat kann unter Beachtung des Lizenz-/Rechtehinweises genutzt werden. Informationen zum Lizenz-/Rechtehinweis finden Sie in der Titelaufnahme unter dem untenstehenden URN.

Bei Nutzung des Digitalisats bitten wir um eine vollständige Quellenangabe, inklusive Nennung der Universitätsbibliothek Wuppertal als Quelle sowie einer Angabe des URN.

[urn:nbn:de:hbz:468-1-1046](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:468-1-1046)

in quibus ei filiam atq; omnem domū suam cōmendauerat. Quas postq; perlegerat, & Vlyssis consilium patefactum est, omisis omnibus, properē ad lucū pergīt Achilles, magna uoce Menelaum, & qui cum eo erāt, in clamans, ab inquietudine Iphigeniæ cohiberent sese, comminatus perniciem omnibus, nisi paruissent. Mox attonitis his atq; stupefactis, ipse superuenit, reformatoq; iā die uirginem abstrahit. Interim deliberantibus cunctis quid nam, & ubi eiet, quod immolari iuberetur, cerua forma corporis ad miranda, ante ipsam aram intrepida consistit. Eam prædictam hostiam rati, oblatamq; diuinitus, cōprehendere, moxq; immolant. Quibus peractis, sedata lues, instarq; æstiuū temporis cœlum referatum est. Cæterū uirginē Achilles, atq; hi qui sacrificio præfuere, clam omnibus regi Scytharum, qui eo tempore aderat, commendauere. At ubi duces sedatam uim mali animaduertere, uentorumq; flatus nauigandi prosperos, atq; æstiuam maris faciem, omnes læti Agamemnonem adeunt, eumq; interitu filię pericestum cōsolati, honorem regni rursus concelebrāt. Quę res pergrata atq; accepta per exercitum fuit. Eum quippe optimum consultorem suum, quem non secus quā parētem miles omnis percolebat. Sed Agamemnon siue eorum quæ præcesserant, satis prudens, siue humanarum rerum necessitatem animo reputans, ob id aduersus infortunia firmissimus, dissimulato quod ei acciderat, honorem suscipit, atque eo die duces omnes in conuiuium ad se deducit. Dein hāud multis post diebus, exercitus ordinatus per duces, quum opportunum iam tempus nauigandi ingruteret, ascendit naues repletas multis preciosissimis rebus, quæ ab incolis regionis eius offerebantur. Cæterū frumenta, uinum, aliaq; sibi necessaria, Anius & eius filię præbuere, quæ Cenotrope & diuinæ religionis antistites memorabātur. Hoc modo ex Aulide nauigatum est.

DICTYS CRETENSIS DE BELLO TROIANO,

LIBER SECVNDVS.

Græcorū cum
Mysis præliū
in portu.

OSTQVAM ad Mysiorum regionem uniuersas classes uenti appulere, properē omnes signo dato, naues littori admoerunt. Dein egredi cupientibus, à custodibus loci eius obuiam itum est. Eos namq; Telephus, qui tum Mysię imperator erat, quò omnis regio ab incurfione maritimorum hostium defensaretur, littori præfecerat. Igitur ubi descendere prohibentur, neq; prius permittitur terram attingere, quā regi qui nam essent, nunciaretur. Nostri primò quæ dicebantur negligere, & singuli nauibus egredi. Dein postquam à custodibus nihil remittebatur, & summa uir resisti ac prohiberi cœptum est, duces omnes manu iniuriā uindictandam rati, arreptis armis euolant nauibus. Incensiq; ira custodes cedere, neque uersis his in fugam parcere, sed uti quisq; fugientem comprehenderat, obtruncare. Interim ad Telephum, qui primi fuga Græcos euaserant, uenitint, irruisse multa hostium millia, eosq; cæsis custodibus littora occupasse. Multa præterea pro metu suo adijciant nunciant. Dein re cognita, Telephus cum his quos circum se habebat, alijsq; qui in ea festinatione conduci potuere, properē Græcis obuiam uenit, ac statim condensatis utrinq; frontibus, ut magna concurratur. Dein uti quisq; in manus uenerat, interficitur: cum interim his atq; illis ex causa suorum percussis, uehementius inuicem instaretur. Sed in ea pugna Thefandrus, quem Polynicis supra memorauimus, cōgressus cum Telepho, ictusq; ab eo cādīt, multis tamen hostium antē interfectis. In quibus Telephi comitem, quem rex ob industriam uirium atq; ingenij inter duces habe-

ees habebat, strenuè dimicantem obrūcarat. Atq; ita paulatim elatus secundo belli euentu, & ob id maiora uiribus aggressus, interficitur. Atq; eius cruentum corpus Diomedes, quod ei iam tum à parentibus ceptum cum eo societati ius perseuerabat, humeris extulit: idq; igni crematum, quod superfuerat, more patrio sepeliuit. At ubi animaduēterat Achilles & Aīax Telamoniū, magno suorum detrimento euentum belli trahi, exercitum in duas partes dispartiuit. Ac pro tempore cohortati suos, tāquam restauratis uiribus acrius hostes incurrunt: ipsi duces principesq; certaminis, quū modò insequerentur fugientes, modò ingruentibus semet instar montis opponerēt. Atq; ita omnino primi, aut inter primos bellantes, præclaram iam tum uirtutis suæ famam apud hostes atq; inter suos effecere. Interim Teutratius, ex Teutratio & Auge genitus, frater Telephi uterinus, ubi animaduētit Aiācem tanta aduersum suos cum gloria dimicantem, properè ad eum se conuertit, ibiq; pugnando ictus telo mox occubuit. Eius casu Telephus nō mediocriter perculus, uiltionemq; fraternæ mortis expetens, infestus Aiācem inuadit: atque fūgatis quos aduersum ierat, quum obstinatè Vlyssēm inter uīneas, quæ loco adiunctæ erant, insequeretur, præpeditus trunco uitis ruit. Id ubi Achilles procul animaduētit, telo iaculatus femur sinistrum regis transfigit: At Telephus impigrè surgens, ferrumq; ex corpore trahit, & protectus concursu suorum, ab instanti periculo liberatus est. Iamq; diei plurimū processerat, cum utraque acies intēta præliō, sine ulla requie ab iugi certamine strenuis aduersum se ducibus fatigaretur. Namq; nostros multorum dierum nauigatione aliquātum exhaustos, maximè præsentia Telephi exanimauerat. Is namq; Hercule genitus, procerus corpore, ac pollens uiribus, diuinis patris uirtutibus propriā gloriam æquiparauerat. Igitur aduentante nocte, cunctis cupiētibus, requies belli facta est. Ac Myfj ad domum, nostri ad naues digrediuntur. Caterū in ea pugna multi mortalium interfecti utriusq; exercitus, ac uulnerati pars maxima. Prorsus nulli aut perpauca clades belli expertes. Deinde infecuta die legati inuicem de sepeliendis qui in bello ceciderant, mittuntur. Atq; ita inducens interpositis, collecta corpora atq; igni cremata sepeliūt. Interim Tlepolemus, & cum fratre Antipho Phidippus, quos Thessalo genitos, nepotes Herculis supra memorauimus, cognito Telephū in his locis imperitare, fiducia cognationis ad eum ueniunt, eiq; qui nam essent, & quibus cum nauigassent, aperuere. Deinde multa inuicem consumpta oratione, ad postremum nostri acrius incusare, quod tam hostiliter aduersum suos uersaretur. Agamemnonem namq; & Menelaum Pelopidas, non alienos generis sui, eum exercitū contraxisse. Dein quæ circa domū Menelai ab Alexandro cōmissa essent, raptūmq; Helenæ docēt: atq; decere eum, cum propter consanguinitatē, tum præcipue ob scelus uiolati communis hospitij, Græcis ultrò adferre auxilium, in quorū gratiam ipsius etiam Herculis, plurima laborum monumenta, per totam Græciam existerēt. Ad ea Telephus, etsi dolore uulneris immodicè afflictabatur, benignò tamē respondens, ipsorum potius ait culpa factū, quod amicissimos & iunctos sibi generis affinitate, regno suo appulso ignorauerit: præmittendos etenim fuisse, per quos cognito eorum aduentu obuiā ire gratulantem oportuerit: atq; amicè hospitio receptos, donatosq; munerib. quū commodum ipsis uideretur, remittere. Ceterū militiam aduersum Priamum recusare: Astiochen enim Priami filiam sibi matrimonio iunctā, ex qua Eurypilus genitus arctissimū affinitatis pignus intercederet. Deinde properè popularib. uti ab incepto desisterēt, nunciari iubet: atq; ita nostris liberā egrediēdi nauibus potestātē permittit, ac pro tēpore cohortari suos. Tumq; Tlepolemus & qui cū eo uenerāt, Eurypilo traduntur: hiq; peractis quæ cupierāt, ad naues pergūt, nūciantq; Agamēnoni ac reliquis regibus pacem concordiamq; cum Telepho. Quæ ubi accepere, apparatus belli lati omittūt. Dein ex cōsiliū sententia Achil-

Græci cum Telepho pacem faciunt.

les cum

les cum Aiace ad Telephum perueniunt, eumque iactatum magnis doloribus consolati, ut uiriliter incommodum ferret, precabantur. At Telephus ubi aliquantum requies doloris intercesserat, Grecos incusare, quod ne nunciū quidem aduentus sui præmisissent. Dein percontatur qui nam & quanti Pelopidæ in ea militia essent: doctusque multis precibus orat, ut ad se omnes ueniant. Verum nostri facturos se quæcumque uellet polliciti, desiderium regis reliquis nunciauere. Igitur omnes Pelopidæ, præter Agamemnonem & Menelaum, in unum congregati, ad Telephum ueniunt, multumque gratulationis & lætitiæ præsentia sua regi obtulere. Ac deinde muneribus largiter donati, hospitio recipiuntur. Neque tamen miles reliquus qui apud naues erat, munificentia regis expers erat. Namque ex numero nauium frumentum, aliaque necessaria affatim portabantur. Ceterum rex ubi Agamemnonem fratremque eius abesse animaduertit, multis precibus Vlysses deprecatur, uti ad eos accendos pergeret. Hi itaque ad Telephum ueniunt, ac more regio inuicem acceptis datisque donis, Machaonem & Podalirium Aesculapii filios uenire ac uulneri mederi iubet: qui inspecta cura, prope apta dolori medicamina imponunt. Sed ubi tritis aliquot diebus, tempus nauigandi remorari, ac uentis aduersantibus mare indices magis magisque sauire occipit, Telephum adeunt, eumque de opportunitate temporis consulunt: atque ab eo docti, initio ueris ex his locis ad Troiam nauigandi tempus esse, reliqua aduersa, cunctis uolentibus Bœotiam reuertitur. Ibique subductis nauibus, singuli in regna sua hyematum discedunt. Interim in eo ocio regi Agamemnoni cum Menelao fratre exercere discordias uacuum fuit, ob proditam Iphigeniam. Is namque auctor, & ueluti causa tanti luctus eius credebatur. Per idem tempus, ubi de coniuratione uniuersæ Græciæ apud Troiam compertum est, auctoribus nuncijs secutis Barbaris, qui mercandi gratia, per omnem Hellespontum commutare merces cum accolis fuerat, ultro citroque uagabantur, metus atque mœror uniuersos inuasere, cum singuli, quibus ab initio Alexandri facinus displicuerat, male actum aduersus Græciam, & ob id paucorum prauitate in communem perniciem præcipitatum iri testarentur. Inter quæ tam sollicita, magna cura plurimi ex ordine facti, ad contrahenda ex finitimis regionibus auxilia, ab Alexandro aliisque pessimis consultoribus dimittuntur: eisque mandatur, uti quamprimum expedito negotio remearent, quod ea gratia maxime à Priamidis festinabatur, uti prope instructo exercitu, tempus profectiois antecaperent, atque omne quod parabatur bellum, in regiones Græciæ transportaretur. Quum hæc apud Troiam geruntur, Diomedes inceptum eorum certior factus, magna celeritate per omnem Græciam peruagatus uniuersos duces conuenit. Eisque consilium Troianorum aperiens, monet atque hortatur, ut quamprimum instructi rebus bello necessarijs, ad nauigandum festinarent. Neque multo post re cognita, Argos ab omnibus conuenitur. Ibi Achilles regi indignatus, quod propter filiam renueret profectioem, ab Vlysses ad gratiam reductus est. Is namque diu mœsto ac luctu obsito Agamemnoni insinans, quæ circa filiam eius euenissent, animum atque ornatum magis reformauit. Igitur cunctis presentibus, quanquam à nulla officia militiæ negligebatur, præcipue tamen Ajax Telamonius, & Achilles cum Diomede curam maximam, studiumque importandi belli susceperant. Hisque placet, uti præter contractam classem, naues quibus loca hostilia incurfarent, præpararentur. Ita diebus paucis quinquaginta nauium classem instructam omni genere cōpingunt. Ceterum ab incepto militiæ eius, octauo iam anno ad hoc usque tempus consumpto, initium noni acceperat. At ubi instructæ omnino classes, & mare nauigandi patens, nec ulla res impedimento erat, Citas, qui forte mercandi gratia eò appulerat, conductos mercede, duces profectiois eius delegere. Per idem tempus Telephus dolore uulneris eius, quod in prælio aduersum Grecos acceperat, diu afflictatus cum nullo remedio mederi posset, ad postremum Apollinis oraculo monitus, uti Achillem

Grecorum duces Telephum conueniunt.

Agamemnonis et Menelai disfidium.

Troiani se ad bellum parant.

Telephi uulnus sanatur.

Achillem atq; Aesculapij filios adhiberet, properè Argos nauigās. Deinde cū
 Etis ducibus causam aduentus eius admirantibus, oraculum refert: atque ita
 orat: ne sibi prædictum remedium ab amicis negaretur. Quæ ubi accepere, A-
 chilles cum Machaone & Podalirio adhibentes curam uulneri, breui fidem
 oraculi firmauere. Cæterum Græci multis immolationibus deos adiutores in-
 cepto inuocantes, Aulida cum prædictis nauibus ueniunt. Atq; inde prope-
 rè nauigare incipientes, dux Telephus ob acceptam gratiam factus. Ita ascen-
 sis nauibus, uentos nacti exsententia, paucis diebus ad Troiam peruenere.
 Per idem tempus Sarpedon Lycius Xanthi & Laodamiæ filius, frequētibz
 nuncijs à Priamo accitus, cum magna armatorum manu aduentabat. Is ubi a-
 nimaduertit procul magnam uim classium admotam littori, ratus ut negotiū
 erat, properè suos instruit, Græcosq; egredi incipientes inuadit. Neq; multo
 post Priamidæ recognita, arreptis armis accurrunt: cū interim Græci infe-
 stis hostibus, & omni modo instantibus, neq; egredi sine pernicie, neq; arma
 capere turbatis omnibus, & ob id cuncta impredientibus possent. Ad postre-
 mum tamen, hi quibus in ea festinatione armandi semet potestas fuit, confir-
 mati inter se inuicem, acriter hostes incurrunt: Sed in ea pugna Protefilaus, cui
 ius nauis prima omnium terræ admota erat, inter primos bellando, ad postre-
 mum telo Aenææ ictus ruit. Occidere etiam duo Priami filij, neq; reliqua mul-
 tudo utraq; ex parte cladis eius expers fuit. Cæterum Achilles & Ajax Te-
 lamonius, quorum uirtute Græci sustentabantur, magna gloria dimicantes,
 metum hostibus, & fiduciam suis effecere. Neq; amplius resisti aduersum eos
 poterat, quin paulatim decedentibus his quos aduersum ierant, ad postremū
 cuncti fugarentur. Ita libero ab hostibus tempore, Græci subductas naues, at-
 que in ordinem politas tuto collocant. Dein ex omnibus Achillem atque A-
 iacem Telamonium, quorum uirtute maximè fidebant, custodes deligunt:
 eisq; tutelam classium atq; exercitus per latera atq; cornua distribuunt; tra-
 dūt. Igitur ordinatis dispositisq; omnibus, Telephus, cuius ductū ad Troiam
 nauigatum est, magna sui apud exercitum gratia domum discedit. Neq; mul-
 to post circa Protefilai sepulturam nostris occupatis, nihilq; tali tēpore hostile
 metuentibus, Cygnus, cuius haud procul à Troia regnū erat, cognito aduen-
 tu nostro, clam atq; ex insidijs Græcos inuadit: eosq; ancipiti malo territos, si-
 ne ullo ordine ac disciplina militari fugere coëgit. Dein properè reliqui, qui-
 bus non ea humatio mandata erat, re cognita, armati contrā eunt. In quibus
 Achilles congressus cum rege, eumq; & magnā uim hostium interfecit. Mox
 in fugam conuersis reliquis, nostri quoq; hoc modo liberati sunt. Cæterum so-
 licitis ducibus, & multorum clade ob crebras hostium incursiones anxij, de-
 cernitur, uti primū finitimas Troiæ ciuitates cum parte exercitus adeant, e-
 asq; omni modo incursent. Ita omnium primam Cygni regionem inuadunt,
 uastantq; circum omnia. Sed ubi Metorensium ciuitatem, quæ regni caput, fi-
 liorumq; Cygni altrix memorabat, nullo resistente inualere, atq; ignem subij-
 cere cœperūt, ciues eius multis precibus lachrymisq; orare, ut ab incepto de-
 sisterent: per omnia humana atq; diuina nixis genibus deprecātes, ne delicta
 pessimi ducis ciuitatem innoxiam, ac paulò post fidam sibi luere paterentur.
 Hoc modo per miserationem seruata ciuitas. Cæterum regios pueros Cobim
 & Corianum, eorumq; sororem Glaucen, expetētibz Græcis tradidere. Quā
 nostri Aiaci, ob fortia facta eius, excepta reliqua præda, habendam concedūt.
 Neq; multo post Metorenses supplices & cum pace ad Græcos perueniunt:
 amicitiam, & omnia quæ imperassent, facturos polliciti. Quis perfectis, Græci
 Cyllam aggressi expugnauere. Neq; tamē Coronem quæ haud procul aberat
 cōtingunt, in gratiā Mæandrinorū, qui cōtermini ciuitatis eius, fideles atq; a-
 micissimi nobis ad hoc tēpus permāserāt. Eadē tēpore oraculū Pythij Græ-
 cis perfertur, concedendū ab omnibus, ut per Palemedē Apollini

Telephi uul-
nus sanatur

Græcorū curā
Troianis pu-
gna prima

Cygni præliū
& mors

Græci finiti-
mas Troiæ re-
giones incur-
sant.

Sacryntho
sacrificium

sacrificium exhiberetur. Quæ res multis grata ob industriam & amorem uiri, quem circa omnem exercitum exhibebat, nonnullis ducum dolori fuit. Cæterum immolatio centum uictimarum, sicut prædictum erat, pro cuncto exercitu exhibebatur, præeunte, Chryse loci eius sacerdote. Interim re cognita Alexander congregata armatorum manu, ad prohibendum uenit. Quem quidem Aiaces duo, priusquam ad templum appropinquaret, interfectis plurimis fugauere. Sed Chryses, quem sacerdotem Smynthij Apollinis supra diximus, utriusque exercitus offensam metuens, quisquis partium ad eum uenerant, cum his se adiunctum esse simulabat. Interim in eo sacrificio Phylocteta, haud procul ab ara templi eius astans, morsu serpentis forte contingitur. Dein ab omnibus qui animaduenterant, clamore sublato, Vlysses accurrens serpentem interficit. Neque multo post Philocteta cum paucis, uti curaretur, in Lemnum insulam mittitur. Namque in ea sacri Vulcani antistites inhabitare ab accolis dicebantur, soliti mederi aduersum uenena huiusmodi. Per idem tempus Diomedes & Vlysses consilium de interficiendo Palamede ineunt, more ingenij humani, quod imbecillum aduersum dolores animi, & inuidiæ plenum, anteiri se à meliori haud facile patitur. Igitur simulato quod thesaurum repertum in puteo cum eo partiri uellent, remotis procul omnibus, persuadent, ut ipse potius descenderet. Eumque nihil insidiosè metuentem, adminiculo funis usum deponunt: ac properè arreptis saxi, quæ circum erant, desuper obruunt. Ita uir optimus acceptusque in exercitu, cuius neque consilium unquam, neque uirtus frustra fuerat, circumuentus à quibus minimè debuerat, indigno modo interijt. Sed fuere, qui eius consilij haud expertem Agamemnonem dicerent, ob amorem duci in exercitum, & quia pars maxima regi ab eo cupiens, tradendum ei imperium palam loquebantur. Igitur à cunctis Grecis, ueluti publicum funus eius crematum igni, aureo uasculo sepultum est. Interim Achilles ministras, & ueluti officinam belli proximas Troje ciuitates ratus, sumptis aliquot nauibus, Lesbum aggreditur, ac sine ulla difficultate eam capit, & Forgaritam loci eius regem, multa aduersus Græcos hostiliter molitum, interficit. Atque inde Diomedæam filiam regis cum magna præda abducit. Dein Pyrrham & Hierapolim urbes refertas diuitijs, cunctis suorum poscentibus, uel magna aggressus, paucis diebus sine ulla difficultate excindit. Cæterum qua pergebat, agri referti iugi pace, deprædati, omnibusque uexati rebus: neque quicquam quod amicum Troianis crederetur, non euersum atque uastatum reliquit. Quibus cognitis, finitimi populi ultro ad eum cum pace accurrere: ac ne uastarentur agri dimidium fructuum pacti, dant fidem pacis, atque ab eo accipiunt. His actis, Achilles ad exercitum regreditur, magnam uim gloriæ atque prædæ apportans. Eodem tempore rex Scytharum cognito aduentu nostrorum, cum magnis donis aduentabat. Cæterum Achilles haud contentus eorum quæ gesserat, Cylicias aggreditur: ibique Lynesum paucis diebus pugnando, cepit. Interfecto dein Factione, qui his locis imperitabat, magnis opibus naues replet, abducens Astynomen Chrysis filiam, quæ eo tempore regi denupta erat. Properè inde Pedasum expugnare cepit, Lelegonum urbem. Sed eorum rex Brises ubi animaduertit in obsidendo sauire nostros, ratus nulla uel prohiberi hostes, aut suos satis defendi posse, desperatione suffugij salutisque attentis cæteris aduersum hostes domum regressus, laqueo interijt. Neque multo post capta ciuitas, atque interfecti multi mortales, & abducta filia regis Hippodamia. Per idem tempus Ajax Telamonius Thracum Cherronesum omni modo infestabat. Sed ubi rex eorum Polymnestor, uirtutem atque gloriâ uiri cognouit, diffidens rebus suis, deditioem occcepit. Tumque Polydorus Priami filius, quem rex recens natum clam omnibus alendum ei transmiserat, merces pacis ab eo traditur. Aurum etiam, aliaque huiusmodi dona ad conciliandos hostium animos, affatim præbebantur. Dein frumentum per omnem exercitum totius anni pollicitus, naues onerarias

onerarias, quas ob id Ajax secum habuerat, replet: multique execrationibus amicitiam Priami aduersum Græcos renuens, in pacē fidēque receptus. His actis Ajax iter ad Phrygias conuertit: ingressusque eorū regionem, Teuthrantem dominum locorū solitario certamine interficit. Ac post paucos dies expugnata atque incensa ciuitate, magnam uim prædæ abstrahit, abducēs Tegemessiam filiam regis. Igitur ambo duces multis uastatis atque expugnatis regionibus, ipsi clari atque magnifici ingenti nomine per diuersa loca, atque quasi de industria, eodem tempore ad exercitum remeauerē. Deinde per præcones cōductis in unū cunctis militibus, ducibusque, progressi in medium, singuli laborem suorum, atque industrię documenta in cōspectu omnium expoluere. Quę ubi Græci animaduertē, fauore ingenti ac laudibus eos prosecuti, mediosque statuentes, ramis oleę coronauerē, Dein consilium de diuidenda prædā cōceptum: Nestore & Idomeneo in decernendo optimis authoribus. Itaque cunctorum sententia, ex omni prædā quā Achilles asportauerat, excepta Factionis coniuge, Astynome, quā Chrysis filiam supra docuimus, ob honorem regium Agamēnoni obtulere. Ipse etiam Achilles præter Brisei filiā Hippodamiam, Diomedeam, quoque sibi retinuit, quod eiusdem ætatis atque alimoniam non sine magno dolore diuelli poterat: ob id iam antea genibus Achillis obuoluta, ne separarentur magnis precibus orauerant. Ceterum reliqua prædā uiritim ob singulorū merita distributa est. Dein quæ Ajax asportauerat Vlysses & Diomedes rogatu eius in medios intulere. Ex quibus aurī atque argenti quantū satis uidebatur, Agamemnoni regi datur. Ac deinde Aiaci ob egregia laborum facinora Teuthrantis filiam Tegemessiam concedunt. Ita diuisos in singulos quæ super fuerant, frumentum per exercitum dispartunt. His actis, fidem pacti quod cū Polymnestore intercesserat, traditumque Polydorum refert. Ob quæ à cunctis decernitur, ut Vlysses cum Diomede profecti ad Priamum, Helenam cum abreptis reciperent, atque Polydorum regi traderent. Igitur his per gentibus, Menelaus, in cuius gratiam id negotiū gerebatur, legationis officium pariter cum supradictis capit. Itaque habentes Polydorum ad Troianos ueniunt. Sed ubi animaduertē populares electos, ac magni nominis uiros aduentasse, properē senes omnes, quorum cōsilium haberi solitum erat, in unum ducunt, Priamum à filiis domi retento. Igitur reliquis præsentibus Græcorum, Menelaus uerba facit: Secūdo iam se ob eandē causam uenisse, cum multa alia aduersum se domumque suam admissa, tum magno cum gemitu filię orbitatem per absentiam coniugis queri. Quę cuncta ab amico quondā & hospite, non secundū meritū suum euenisse. Eam seniores lamentationē immodicā cū lachrymis accipientes, ad omnia quæ ab eo dicebātur, tanque iniurię eius patientes, annuere. Post quæ Vlysses medius astans, huiuscemodi orationem habuit. Credo ego uos

Prædæ diuisio.

*Græcorum ab
Troia ad Troia
nos legatio.*

*Vlysses ad
Troianos
oratio.*

empli

empli orbem terrarū occupatura sit. Quis enim posthac, ubi uirile ingenium est,
 recordatus Alexandri facinus, non omnia suscepta & insidiosa ab amico me-
 tuere coget? aut quis frater fratri aditum patefaciet? Quis hospitem aut cognatū
 non tanquam hostem cauebit? Denique si hoc, quod haud spero, probaueritis, om-
 nia foederis iura ac pietatis apud Barbaros Graecosque clausa erunt. Quocirca
 Troiani principes, bonum atque utile est, Graecos receptis uniuersis quae per uim
 extorta sunt, amice, atque uti par est domum mitti, neque opperiri ut duo regna
 inter se amicissima, manus conferant. Quae cum considero, dolendam mehercule ui-
 cem uestram puto, qui innoxij & culpae eius uacui, tot tantisque paucorum libidine
 paulo post alieni sceleris poenas subire cogemini. An uos soli ignoratis, ut af-
 fectae sint amicae atque uicinae uobis ciuitates, uel quae residuis indies preparan-
 tur? Nam captum Polydorum, atque apud Graecos retineri, cognitum uobis est:
 qui, si Helena cum abreptis nunc saltem reuocetur, inuiolatus Priamo restitui
 poterit. Alioquin bellum differri non potest: neque finis bellandi fiet, quin aut
 omnes Graeciae duces ad eruendam ciuitatem uestram, qui singuli satis idonei
 sunt, mortem obierint: aut quod magis spero cofore, capto Ilio, crematoque ig-
 ni, posteris etiam impietatis uestrae exemplum relinquatur. Quapropter dum
 adhuc res integra uobis in manibus est, etiam prouidete. Postquam finem di-
 cendi fecit, magno silentio cunctis uti in tali negotio fieri solet, alienam senten-
 tiam expectantibus, cum se quisque minus idoneum actorem crederet, Panthus
 apud eos clara uoce ait: Ulysses uerba facis, quibus praeter uoluntatem mederi
 rebus potestas nulla est. Dein post eum Antenor: Omnia quae memorata a uo-
 bis sunt, scientes prudentesque patiemur: neque uoluntas bene consulendi abest,
 si potestas concederetur. Sed ut uidetis, summam rei potiuntur illi, quibus cupi-
 ta utilitate potiora sunt. Quae tibi disseruit, mox per ordinem duces omnes qui
 ob amicitiam Priami, quique mercede conducti auxiliarem exercitum duxerant,
 introduci iubet. Quis ingressis, Ulysses secundam orationem exorsus, iniquis-
 simos appellare uniuersos, neque dispares Alexandri: quippe qui a bono hone-
 stoque elapsi, authorem pessimi sceleris sequerentur. Neque ignorare quenquam
 quin si tam atrox iniuria probanda sit, fore uti malo exemplo disseminato per
 mortales, ipsos etiam qui haud longe abessent, similia aut grauiora hisce seque-
 rentur. Ea ut erant atrocita, cuncti taciti reputare inter se animo: atque ita exem-
 plum huiusmodi abhorrentes, indignatione rerum permoueri. Dein solito
 more perrogatis seniorum sententijs, pari consensu omnium, Menelaum indi-
 gne passum iniuriam decernitur: solo omnium Antimacho in gratiam Alexan-
 dri, aduersum cunctos reclamante. Ac statim, qui de omnibus nunciatum ad
 Priamum mitterentur, electi duo: hijsque inter cetera quae mandata erant, etiam
 de Polydoro docent. Ea ubi rex accepit, maxime consternatus filij nuncio, an-
 te ora omnium corruit. Deinde a circumstantibus relictus paulisper, erigitur:
 atque ire in consilium cupiens, a regulis cohibitus est. Ipsi namque relicto patre con-
 uentum irrumpunt, ad id tempus, quo Antimachus multis in contumeliam
 Graecorum iactis probris, tum demum dimitti Menelaum aiebat, si Polydorus
 restitueretur. Postremo, eundem casum atque exitum utriusque custodiendum.
 Aduersum quae cunctis silentibus, Antenor resistere, ac ne quid huiusmodi de-
 cerneretur, magna ui repugnare. Sed postquam inuicem multa consumpta o-
 ratione, certamen eorum ad manus procellerat, omnes qui aderant, inquietum
 ac seditiosum Antimachum pronunciantes, e curia proiecere. Sed ubi Priami-
 de egressi sunt, Panthus Hectorem obsecrans (nam is inter regulos cum uirtute
 tum consilio bonus credebatur) hortari, ut nunc Helena potissimum, cum
 Graeci supplices ob eam causam uenissent, cum amicitia redderetur. Neque pa-
 rum Alexandro ad explendum amorem, si quem circa Helenam habuerat, transa-
 ctum. Quocirca uersari ante omnium oculos oportere praesentium regum Gra-
 eorum eorumque fortia facta, ac reces partam gloriam erutis amicissimis Troiae
 ciuitatibus

Ulyssis ad Pa-
 ridis oratio.

Antenor
 oratio.

ciuitatibus. Ob eam etiam causam Polymnestorem exemplū admitti abhorrentem, ultrò Grecis Polydorum tradidisse. Ex quo etiam uerendum, ne quid per tale commentum finitimæ regiones, pernicioſa cōſilia aduerſum Troiam molirentur. Nihil exploratum neq; fidum eſſe: inſidioſa cuncta, atq; aduerſa in obſidione fore. Quæ ſi omnes ita uti res eſt, animo reputarent, neq; ulterius differendos legatos paterentur: & Helena cum gratia remiſſa, matris atq; arctius amicitia pignus inter duo regna coaleſceret. Quæ ubi accepit Hector, recordatione fraterni facinoris triſtior aliquantum, fuſſuſiſq; cum moerore la-
Hectoris conſilium.
 chrymīs, Helenam tamen prodendam minimè rebatur: quippe ſupplicem domus, & ob id fide interpolita tuendam. Si qua autē cum ea abrepta docerentur, reſtituenda cuncta. Namq; pro Helena Caſſandram, uel Polyxenam, uel quæ legatis uideretur, nuptum cum præclariffimis donis Menelao tradendā. Ad ea Menelaus iracundè atrox: Egregiè hercule nobis actū eſt, ſi quidē proprio ſpoliatuſ, cōmutare matrimoniū arbitrio meorū hoſtium cogor. Aduerſum quē Aeneas: Ac ne hæc quidē concedentur, cōtradicante ac reſiſtente me, reliquiſq; qui affines amiciq; Alexandro in rē eius cōſulimus. Sunt enim, atq; erunt ſemper, qui domū regnumq; Priami tueant: neq; amiſſo Polydoro, orbitas Priamū inſequet, tot talibuſq; filiis ſuperſtitibus. An ſolis qui eſt Græcia ſunt raptus huiuſmodi concedunt? Quippe Cræta Europā à Sydone, Gany-medē ex hiſce ſinibus atq; imperio rapere licuerit: Medea ignoratiſ ne à Colchis in Colchorū fines tranſuectā: Et ne primum illud rapiendi initiū prætermittā, Io ex Sydoniorum regione abducta, Argos meauit. Hactenus uobiſcū uerbis actum. Ac niſi mox cum omni claſſe ex hiſce locis auſugeritiſ, iamiam Troianā uirtutem experiemini. Deorū quippe ope atq; auxilio, iuuentuſ perita belli abundè nobiſ eſt, atq; indies auxiliorum creſcit numeruſ. Poſtquam finē loquendi fecit, Vlyſſeſ placida oratione: Iam Hercule ulteriuſ, ait, differre inimicitiaſ haud integruſ uobiſ eſt. Date igitur belli ſignuſ, atq; ut in inferendis iniuriſ, ita in inchoando prælio ſite authoreſ: non ſequemur laceſſiti. Talibuſ inuicem conſumptiſ uerbis, legati conſilio abeunt. Ac mox per populū diſſeminatiſ, quæ aduerſuſ legatoſ Aeneas dixerat, tumultuſ oritur, ſcilicet per eum uniuerſam Priami domum odio regni eiſ, & peſſimo intercedendi exemplo euerſum iri. Igitur ubi legati ad exercituſ reuenere, cūctiſ ducibuſ dicta geſtaq; Troianorum aduerſum ſe exponunt. Itaq; decernitur, uti Polydorum in conſpectu omniuſ, atq; ante ipſoſ muroſ necarent. Neq; ulteriuſ dilatuſ facinuſ: quippe productuſ in mediū, uiſentibuſ ex muris pleriq; hoſtium lapidib. icuſ, fraternæ impietatiſ pœnaſ luit. Ac mox unuſ ex preconibuſ nunciatuſ Ilieniſibuſ mittitur, ut Polydorum ſepelienduſ peterent. Miſſuſq; ad eam rem Idaeus, cum ſeruiſ regis, ſœdatuſ ac dilaniatuſ lapidibuſ Polydorum matri eiſ Hecubæ reſert. Interim Ajax Telamoniſ, ne quid quietuſ finitimis Troiæ regionibuſ, atque amicis relinqueretur, hoſtiliter eaſ aggreſſuſ, Botyram, Cyllamq; ciuitateſ diuitiſ nobileſ, caſpit. Neq; contentuſ hiſ, Gargarum, Maribam, Geniten, Sceplim, Lariffam, miranda celeritate depopulatur. Dein doctuſ ab incolibuſ, multa huiuſcemodi pecora in Idaeō monte ſtabulari, expoſcentibuſ qui cum eo erant cunctiſ, cito agmine montem ingreſſuſ, interfectiſ gregum cuſtodibuſ, magnam uim pecorum abducit. Deinde nullo omniuſ aduerſante, cunctiſ quæ pergebat in fugam uerſiſ, ubi tempuſ uifuſ eſt, cum magna præda ad ſuoſ conuertit. Per idem tempuſ Chryſeſ, quem ſacerdotem Smynthij Apolliniſ ſuprà do-
Chryſeſe filioſ ſuā à Græciſ reſpoſcit.
 cuimur, cognito filiam ſuam Aſtynomen cum Agamemnone degere, fretuſ religione tantuſ numiniſ, ad nauē uenit, præferenſ Dei uultuſ, & quædam ornamentorum templi eiſ, quo faciliuſ recordatione præſentis numiniſ ueneratio ſui regibuſ incuteretur. Dein oblatiſ auri atq; argenti doniſ plurimiſ, redemptionem filiaſ deprecatur: deprecantiſ uti magnificarent præſentiam Dei,

qui secum oratum eos ob sacerdotem proprium uenisset. Præterea cōmemo-
rat, quæ indies aduersum se ab Alexandro, eiusq; cōsanguineis, ob exhibitam
à se paulò antè immolationem, inimica hostiliaq; pararentur. Quæ ubi acce-
pere, reddendam filiam sacerdoti, neq; ob id accipiendum præmium, uniuersis
placet. Quippe cum per se amicus, fidelisq; nobis, tum præcipuè ob religio-
nem Apollinis nihil non meriti, credebatur. Namq; iam multis documentis
ac fama incolarum, obsequi numini eius per omnia destinauerant. Quæ post-
quam Agamemnon accepit, obuiam cunctorum sententijs ire pergit. Itaque
atroci uultu exitium sacerdoti cōminatur, ni recederet: perditum senem atque
extrema metuentē, imperfecto negotio ab exercitu dimittit. Tali modo con-
uentu dissoluto, singuli reges Agamemnonem adeunt, eumq; multis probris
infectantur: quippe quod ob amorem captiuæ mulieris, seq; & quod indi-
gnissimum uideretur, tantū numinis Deū contemptui habuisset, ac mox uni-
uersi execrati deseruere. Ob idq; & memores Palamedis, quem gratum acce-
ptumq; in exercitu haud sine consilio eius, Diomedes atq; Vlysses dolo circū-
uentum, necauissent. Cæterum Achilles in ore omnium, ipsumq; & Mene-
laum contumelijs lacerabat. Igitur Chryses ubi iniuriam perpetuam ab Aga-
memnone, discessit: neq; multi fluxere dies, incertum aliò ne casu, an uti omni-
bus uidebatur, ira Apollinis, morbus grauiissimus exercitū inuasit. Principio
grassandi factò à pecoribus: deinde malo paulatim magis magisque ingraue-
scente, per homines dispergitur. Tum uero uis magna mortalium corporibus
fatigatis pestifera ægritudine, infando ad postremum exitio interibant. Sed re-
gum omnino nullus, neq; mortuus hoc morbo, neq; tentatus est. Ceterū post
quam nullus morbi modus, & indies plures intereunt, cuncti duces conuerso
iam in se quisq; timore, in unum cōeunt. Ac dein flagitare Calchanta, quem
futurorum præcium memorauimus, uti causam tantū mali edisserat. Ille enim
perspicere se originem huiusce morbi, sed haud liberum esse quicquam elo-
qui: ex quo accideret, ut potentissimi regis contraheret offensam. Post quæ
Achilles reges singulos adiit, ut interposita iurisiurandi religione confirma-
rent, nequaquam se ob eam causam offendi. Hoc modo Calchas, ubi cuncto-
rum animos in se conciliauit, Apollinis iram pronunciat. Eum namq; ob iniu-
riam sacerdotis infestum Græcis, pœnas ab exercitu expetere. Dein perqui-
rente Achille mali remedium, restitutionem uirginis pronunciat. Tum Aga-
memnon contestans, quod mox accidit, concilio tacitus egressus, cunctos
quos secum habuit in armis esse iubet. Id ubi Achilles animaduertit, commo-
tus rei indignatione, simul pernicie defessi exercitus anxius, defunctorū cor-
pora miserandum in modum confecta, undique in conuentu ante ora om-
nium proijci fecit. Quo spectaculo adeo commoti reges gentesq; omnes, uti
aduersus Agamemnonem à cunctis pergeretur, duce atq; authore Achille: &
si perstaret suadere, exitio uindicandum. Quæ ubi regi nunciata sunt, pertina-
ci animo ab amore captiuæ nullo modo seiungi, apparatus experiri, nihil de
sententia remittendum destinauerat. At postquam Troiani cognouere con-
flagrationē corporum assiduam, crebrasq; sepulturas animaduertentes: do-
ctiq; etiam reliquos incommodo cladis eius debiles agere, cohortati inter se
arma capiunt, ac properè cum manu auxiliari effusi portis, pergunt aduersum
Ac dein per campos exercitu bipartito, Troianis Hector, Sarpedon auxiliari-
bus duces facti. Tum nostri, uisis contra hostibus, armati atq; instructi pro ne-
gocio simplicis formæ aciem composuere, circa cornua diuisis ducibus. Dex-
trum Achilles cum Antilocho, alterum Ajax Telamonius cum Diomede cu-
rabant: Medios accipere Ajax Oileus, & Idomeneus dux noster. Hoc modo
exercitu utrinq; composito, pergunt obuiam. At ubi in manus uentum est, co-
hortati suos quisq; acie conflixere. Tum uero aliquantulum tracto certami-
ne, plurimi utriusq; partis cadunt, præcellentibus in ea pugna Barbarorū He-
ctore

*Græcorū Du-
cum conuentio-
nes.*

*Exercitus Græ-
corū peste la-
borans.*

*Troiani Græ-
cos inuadunt.*

ctore & Sarpedone, Græcorum Diomede cum Menelao. Dein nox commu-
nis amborum requies, dirimit prælium. Igitur reducto exercitu, corpora suo-
rum cremata igni, sepeliunt. Quis perfectis, Græci statuunt inter se, Achillem,
cuius in aduersis Græcorum calibus sollicitudo præcipua uidebatur, regem
omnium confirmare. Sed Agamemnon anxius ne decus regium amitteret,
in concilio uerba facit: Sibi maximè cordi esse exercitus incolumitatem: neq;
ulterius differre, quin Astynome parenti remitteretur, maximè si restitutione
eius instantem perniciem subterfugerent. Nec quicquam deprecari amplius,
modo in locum eius Hippodamiam, quæ cum Achille degeret, uicarium mu-
nus amissi honoris acciperet. Quæ res, quanquam atrox omnibus & indigna
uideretur, tamen conuente Achille, cui id præmium pro multis atq; egregijs
facinoribus fuerat, effectum habuit. Tantus amor erga exercitum, curaq; ani-
mo egregij adolescentis inceserat. Igitur aduersa cunctorum uoluntate, neq;
tamen quoquam palàm recusante, Agamemnon tanq; ab omnibus concessa
res uideretur, licitorib; uti Hippodamia ab Achille abstraheretur imperat: hicq;
breui iussa efficiunt. Interim Astynomen Græci per Diomedem atq; Vlysem
cum magna copia uictimarum, ad fanum Apollinis transmissere. Dein perfe-
cto sacrificio, uis mali leniri paulatim uisa, neq; amplius attentari corpora: &
eorum qui ante fatigabantur, tanquam sperato diuinitus leuamine, relaxari.
Ita breui per uniuersum exercitum salubritas uigorq; solitus renouatus est.
Mittitur etiam Philoctetæ Lemnum, portio eius prædæ, quam Græci per Aia-
cem atq; Achillem aduectam, inter se uiritim distribuerant.

*Chryse filia
redditur.*

Cæterum Achilles memor iniuriæ supradictæ, abstinendum publico con-
cilio decreuerat, odio maximè Agamemnonis. Abolitoq; amore quem circa
Græcos habuerat, scilicet quod eorum patientia post tot bellorum uictorias,
ac facta fortia, Hippodamia, cõcessum pro laboribus præmium, per iniuriam
abducta esset. Dein uenientes ad se duces, aditu prohibere: neq; cuiquam eo-
rum ignoscere, qui se aduersus Agamemnonis cõtumelias, quã defenderet, lice-
ret, deseruissent. Intus igitur manens, Patroclum & Phœnicem, hunc morum
magistrum, alterum obsequijs amicitia charum, & aurigam Autumedontem
secum retinebat. Per idem tempus apud Troiam exercitus sociorum, quiq;
mercede conducti, auxiliares copias adduxerant, tempore frustrato, seditione
odio, an recordatione suorum, bellum non occipiebant. Quod ubi animad-
uerterit Hector, coactus necessitate, militibus apud arma esse iubet, ac mox u-
bi signum daretur, sequerentur se. Igitur postquam tempus uisum est, & om-
nes in armis nunciabantur, iubet egredi ipse dux atq; imperator militia. Res
postulare uidetur, eorum reges qui socij atq; amici Troie, quiq; ob mercedem
auxiliares diuersis ex regionibus contracti Priamidarum imperiũ sequeban-
tur, edicere. Primus igitur portis erumpit Pandarus Lycaone genitus, ex Ly-
cia: Dein Ippothus Pylei ex Larissa Pelasgidarum, Agamas ex Thracia. Post
quos Euphemus Træzenius Ciconis imperitans, Philemenes Paphlagoni-
us patre Melio gloriosus. Dius & Epistropus filij Numaganorum regis. Sar-
pedon Antho genitus, rector Lyciorum. Ex Iole Monathes, & Amphima-
chus, Nomionis Decalanti filius. Menethles genitore Telameneo. Meonean-
tus Hispoliti Lycius, quem sibi Sarpedon, quod præter cæteros regionis eius
consilio atq; armis pollebat, participem bellicarum rerum ascuerat. Phorcis
& Ascanius Phryges. Fronius Midionis ex Mysia, Pyregamus Pæonis. Am-
pius & Adrastus Meropo geniti, ex Agrestina. Asirus Hirtacus. Dein alter
Asirus Dimantho genitus, Hecubæ frater ex Phrygia. Hos omnes quos me-
morauimus, secuti multi mortales inconditis moribus, ac dispari uocis sono,
sine ullo ordine aut modo, prælia inire soliti. Quod ubi nostri animaduertere,
in campum progressi, more militia aciem ordinant, magistro ac præceptore
componendi Mnestheo Atheniensi: ordinante autem eo gêtes atq; regiones

Achillis iras

*Troianarũ cõ-
piarum duces
enumerantur.*

singulas, seorsum manente Achille cum Mirmidonum exercitu. Is namque ob
 illatam ab Agamemnone iniuriam, & abductam Hippodamiam, nihil animi
 remisit: tamen maxime indignatus Achilles quod reliquis ducibus ad cœ-
 nam deductis, solus contemptui habitus intermitteretur. Caterum ordinato
 exercitu, ac tum primum omnibus copijs aduersum se instructis hostibus, u-
 bi neutra pars committere audet, paulisper in loco retentis militibus, taquam
 de industria utrinque receptui canitur. Iamque Græci regressi ad naues, arma de-
 ponere, ac singuli per loca solita corpus curare occæperant: quum Achil-
 les ultum iri cupiens iniurias, ignaros consilij sui nostros, & ob id ociose agen-
 tes, clam inuadere tentat. Aut ubi Vlysses à custodibus, qui eruptionem eius
 præferant, rem comperit, properè duces circumcursans cum magna uoce
 monet, atque hortatur uti armis arreptis tuerentur sese. Dein consilium, ince-
 ptumque Achillis, singulis aperit. Quo cognito, clamor ingens oritur, festinan-
 tibus ad arma cunctis, ac seorsum singulis sibi consulentibus. Ita Achilles præ-
 uerso de se nuncio, ubi in armis omnes sunt, neque conata procedere queunt, in-
 tentato negotio ad tentoria regreditur. Ac mox duces nostri rati repentino
 suorum clamore moueri Ilienses, & ob id noui quid negotij incepturos, augen-
 dæ custodiæ causa, mittunt duos Aiaces, Diomedem atque Vlyssim. Hiique inter
 se regionem, qua hostibus aditus erat, dispartiuunt. Quæ res non frustra eos ha-
 buit. Nam apud Troiam Hector causam tumultus eorum cupidus per sciscere,
 filium Eumedis Dolonem multis præmijs promissisque illectum, uti ad po-
 stremum exploratum res Græcorum egrederetur, emittit. Isque non longe a na-
 uibus audis ignota cognoscendi, dum cupit suscepti negotij fidem complere,
 in manus Diomedis qui eum locum cum Vlyssæ custodiebat, deuenit. Ac mox
 ab his comprehensus refert cuncta, atque occiditur. Dein diebus aliquo in ocio
 tritis, productio utriusque exercitus præparatur. Diuisoque campo inter se qui
 medius inter Troiam & naues interiacet, ubi tempus bellandi uidebatur, ma-
 gna cura uniuersus miles instructus armis, utrinque procedere. Deinde signo
 dato, densatis frontibus, conflixere acies compositæ, Græcis ac singulis per di-
 stributionem imperia ducum exequentibus: contra, sine modo atque ordine Bar-
 baris ruentibus. Caterum in ea pugna interficiuntur multi mortales utriusque
 partis, quum neque instantibus cederetur: & exemplo strenuissimi cuiusque qui
 iuxta steterat, æquiparare gloriam festinarent. Interim uulnerati grauius ex du-
 cibus, bello decedere coacti sunt: Barbarorum, Aeneas, Sarpedon, Glaucus,
 Helenus, Euphorbus, Polydamas: Nostrorum, Vlysses, Meriones, Eumulus.
 Caterum Menelaus forte conspicatus Alexandrum, magno impetu irruit: quem
 euitans, nec diutius sustinere ausus Alexander, fugam capit. At ubi procul a-
 nimaduertit Hector, concurrans cum Deiphobo, comprehendere fratrem, e-
 umque uerbis maledictisque acrioribus insecuti, ad postremum cogunt, uti pro-
 greuius in medias acies, eundem Menelaum cõquiescentibus cæteris, solitario cer-
 tamine laceraret. Igitur producto ad bellandum Alexandro, progressoque an-
 te aciem, quod signum lacerantis uidebatur, postquam procul animaduertit
 hunc Menelaus, demum occasione inuadendi inimicissimi sibi maxime obla-
 tam, etiam ratus, iamque cõfidens omnium iniuriarum poenas sui sanguine eius,
 omnibus animis aduersum pergit. Sed ubi eos contra tendere paratos armis
 atque animis uterque exercitus animaduertit, cuncti signo dato, recedunt. Iamque
 uterque pleno gradu aduersum incedens, intra iactum teli peruenierant: quum
 Alexander præuenire cupiens, simulque ratus primo facili euentu locum uulne-
 ri inuenturum, præmittit hastam, eaque iussa clypeo facile incussa est. Dein Mene-
 laus magno impetu iaculatur, haud sanè casu dissimili. Namque parato iam ad
 cauendum, ictumque declinante hoste, telum humi figitur. At ubi nouis iaculis ma-
 nus utriusque redarmatae sunt, pergunt contra. Tum demum Alexander ictus femur,
 cadit. Ac ne mox hosti ultionem cum summa gloria cõcederet, pessimo exemplo
 intercessum

*Achilles Græ-
 cis insidiatur.*

Dolonis mors

Prelium.

*Alexandri &
 Menelai duc-
 lum.*

intercessum est. Nam quum ad interficiendū eum educto gladio irrueret Menelaus, ex occulto sagitta Pandari uulneratus, in ipso impetu repressus est. Igitur à nostris clamore orto, simulq; cum ira indignatibus, quod duobus aduersum se seorsum, quorum maximè gratia conflatus esset bellum, decernentibus, repete à Troianis pessimo more intercederetur. Rursus globus Barbarorum ingruens, Alexandrum è medio rapit. Interim in ea permixtione animorum, dum nostri hæsitant, Pandarus procul astans, multos Græcorum sagittis configit. Neq; prius finis factus, q̄ Diomedes atrocitate rei motus, progressusq; cominus telo hostem prosterneret. Hoc modo Pandarus certaminis scedere uiolato, atq; interemptis multis, ad postremum pœnas sceleratissimæ militiæ luit. Cæterū corpus eius liberatū ex acie, Priamidae igni cremant, reliquiasq; socij sibi traditas Lycij in solū patriū pertulere. Interim uterq; exercitus signo dato manus conferunt: pugnantescq; uis summa atq; ancipiti fortuna, bellum ad occasum solis producunt. Sed ubi nox aduentabat, utrinq; reges subducta haud longè acie, custodibus idoneis exercitus communiere. Ita per aliquot dies tempus bellandi opperientes, militem frequentem apud arma frustra habere. Namq; ubi hyems aduentare, & imbribus crebris compleri cœpere campi, Barbari intra muros abeunt. At nostri nullo palam hoste ad naues digressi, munia hyemis disponunt: mox bipartito campo qui reliquus non pugnae opportunus erat, utraq; pars aratui insistere. Dein serere frumenta, aliaq; quæ tēptus anni patiebatur. Interim Aïax Telamonius instructo milite quem secum adduxerat, habens etiā nonnullos de exercitu Achillis, ingressus Phrygiæ regionem, multas hostiliter uastat & capit ciuitates: ac post paucos dies præda ductus, ad exercitum uictor rediit. Iisdem ferè diebus Barbari nostris per conditionem hyemis quietis, ac nihil hostile suspicantibus, paruere eruptionem. Quis Hector dux atque audendi author factus. Is namque omnes copias instructas armis cum luce simul porta educit, ac potius cursu pleno ad naues tendere omnes atque inuadere hostes iubet. At Graij infrequentes, tum incuriosi ab armis turbati, simul & à fugientibus, quos primū hostis inceserat, quo minus arma caperent impediti, tum celsi multi mortales, iamq; fufis qui in medio fuerat, Hector ad naues progressus, ignem in proras iacere, ac seruire incendijs cœperat, nullo nostrorum auso resistere. Qui terri atque improuisi tumultu exangues, genibus Achillis prouoluti, auxilium reuentis, tamen obuoluebantur. Ita repente mutatio animorum nostros atque hostes inceserat. Interea Aïax Telamonius adueniens, cognito apud naues Hectore, magna armorum specie ibidem apparuit. Deinde molestia uergens hostem, multo sudore ad postremum à nauibus extra uallum detrudit. Tum iam cedentibus acrior insistent, Hectorem qui aduersum eum promptius steterat, ictum immani saxo, ac mox consternatum eicit. Sed eum concurrentes, undique plurimi multitudinè sua tectum, bello atque Aïacis manibus eripiunt, seminecemq; intra muros ferunt, male prospera eruptione aduersus hostes usum. Cæterū Aïax sauior ob ereptam è manibus gloriam, sumptis iam Diomede, & cum Idomeneo, Aïace altero, territos dispersosq; hostes sequi: ac fugientes nunc telo eminus prosterne, modò apprehensos obterere armis, prorsus nullo qui in ea parte fuerat, intacto. Inter quæ tam trepida Glaucos, Hoppolomus, Sarpedon atq; Steropus, ad morandum hostem paulisper ausi resistere, mox uulneribus grauati, locū amiserunt. Quis uersis in fugam, Barbari nullam spem reliquā salutis rati sine rectoribus, nec usquam certo ordine palantes, effusiq; ruere ad portas. Eoq; arcto ac properantium multitudinè impedito ingressu, quum super alium alius ruinae modo præcipitarentur, superuenit cum supradictis ducibus Aïax. Tum magna uis Barbarorum trepida impeditaq; inter se, cæsa extinctaq;. In quibus filiorum Priami Antiphus & Polites. Ac modò Nestor, atque Euphemus, Troicus

Pandari mors.

Troianorum eruptio.

Hector ab Aïace uulneratus.

dux egregius Ciconum. Ita Troiani paulò antè uictores, ubi aduentu Aiacis, fortuna belli mutata est, uersis ducibus poenas luere militiæ inconsultæ. At postquam aduentante uespera, signū nostris receptui datum est, uictores, lætèq; ad naues regressi sunt. Mox ad Agamemnonem cœnatum deducuntur. Ibi Ajax collaudatus à rege, donis egregijs honoratur. Neq; reliqui duces facta gesta q; uiri silentio remittunt. Quippe singuli extollentes uirtutem, memorant fortia facta, euerfas ab eo tot Phrygiæ ciuitates, abductasq; prædas. Et ad postremum, in ipsis nauibus aduersum Hectorem egregiam pugnam, liberatasq; igni classes. Neq; cuiquam dubium, quin ea tempestate, tot egregijs ac pulcherrimis eius facinoribus spes omnes, atq; opes militiæ in tali uiro listerentur. Cæterum proras nauium duarum, quibus illatus ignis eam partem tantummodo consumpserat, Epeus breuè restituit. Tumq; Graeci rati post malam pugnam Troianos ulterius nihil hostile aufuros, quieti ac sine terrore degere. Per idem tempus Rhesus de Eroneo genitus, haud alienus à Priami amicitia, pacta mercede cum magnis Thracum copijs aduentabat. Is incidente iam uespere paulisper moratus apud Oeninsulam, quæ ante positam ciuitatem continenti eius adiungitur, secundam circiter uigiliam ingressus Troianos campos, explicitisq; tentorijs ibidem opperiebatur. Quod ubi Diomedes, atque Vlysses, uigilias in ea parte curantes, procul animaduertere, rati Troianos à Priamo exploratum missos, arreptis armis, mox presso gradu circumspicientes omnia, pergunt ad eum locum. Tum fatigatis ex itinere custodibus, & ob id somno pressis, ij q; & interius progressi, in ipsis tentorijs regem interficiunt. Dein nihil ultra audendum rati, currum eius, & cum egregijs insignibus equos ad naues ducunt. Ita reliquum noctis in suis quisque tabernaculis requiescentes transigunt. Ac lucis principio reliquos duces conueniunt, eos facinus ausum expletumq; docent. At mox rati Barbaros incensos cæde regis affore, iubent omnes frequentes apud arma agere, oppeririq; hostem. Neque multò post Thraces uiri expergefacti è somno, ubi regem interemptum fœda ac miseranda facie intra tentoria animaduertere, & uestigia abducti curus manifesta sunt: raptim ac sine ullis ordinibus, ut quæque fors conglobauerat, ad naues euolant. Quibus procul uisis, nostri conferunt inter se, atq; imperia seruantes eunt obuiam. Sed Aiaces duo aliquantum in aciem progressi, primos Thracum inuadunt atque opprimunt. Dein reliqui duces ut quisque locum ceperat, cedere singulos: & ubi confertifsteterant, bini aut amplius congregati, impetu suo dissoluere. Ac mox dispersos palantesq; interficere, prorsus uti nullus reliquus cædis fieret. Ac statim Graj extinctis: qui aduersum ierant, signo dato ad tentoria eorum pergunt. Ac illi qui custodes castris relictis soli superfuerant, uisis contra hostibus terrore ipso miserandum in modum effœminati, omnibus omisis ad mœnia confugiunt. Tum undique uersus nostri ingruentes, arma, equos, regias opes, & ad postremum uti quidq; fors dederat, præripiunt. Hoc modo uictores Graj deletis cum Imperatore Thracibus, onusti præda ac uictoria, ad naues digrediuntur. Quum interim Troiani ex muris respectantes, neq; quicquam pro socijs ausi, intra mœnia tamen trepidabant. Igitur Barbari tot iam aduersis rebus fracti legatos inducias postulantes, ad Græcos mittunt. Ac mox nostris conditionem approbantibus, interpolito sacrificio fidem pacti firmare. Eodem ferè tempore Chryses, quem sacerdotem Smynthij Apollinis supra memorauimus, ad exercitum uenit, actum gratias super his quæ in se, recepta filia à nostris, benignè gesta erant. Ob hæc q; tam magnifica, simul & quod Astynomen honorifice habitam cognouerat, reductâ secum Agamemnoni tradit. Neq; multò post, Phylocteta cum his qui partem prædæ ad eum portauerant, Lemnum regreditur inualidus, etiam tum neq; satis firmo gressu. Interea concilium Græcis agentibus, Ajax Telamonijs in medium progressus,

Rhesi mors.

Thracum cædes.

Chryses filiam Agamemnoni reddit.

Græcorum ad Atacè legatio.

gressus, docet oportere mitti ad Achillem precatores, qui cum imperatorum uerbis atque exercitus peterent, ut remitteret iras, ac repeteret solitam cum suis gratiam. Minime quippe aspernandum talem uirum: nunc uel maxime quum secundis rebus Græci, uel paulò ante uictores, non ob utilitatem, sed honoris merito, gratiam eius peterent. Inter quæ deprecari etiã Agamemnonẽ dare operam, simulque uoluntatem agendo negotio adhiberet. Namque tali tẽpore in cõmune ab omnib. consulendũ, presertim procul è domo, locis alienis atque hostilibus. Neque enim tã inter grauiã bella undique uersus inimicis regionibus, quã concordĩ tutos fore. At ubi finẽ loquendi fecit, cuncti duces collaudauere cõsiliũ uiri, simulque prædicantes ad cœlum tollere, scilicet quod cum uirtute corporis, tum ingenio uniuersos anteiret. Post quæ Agamemnon docere, se & ante ad reconciliandum Achillem multos misisse, & nunc nihil aliud cordi esse. Ac mox ipsum Vlysses atque Aiace[m] orare, susciperent negotium, atque ad eum nomine omnium irent: maxime quod Ajax cognatione fretus, impetraturus ueniam facilius credebatur. Igitur his operam suam pollicentibus, iturum se unã Diomedes sponte ait. His actis, Agamemnon afferre hostiam lictores iubet. Ac mox sublatam super terram, quum eam duo quibus imperatum erat, suspensam tenerent, gladium uagina educit, eoque bifariam excisam hostiam in conspectu uti diuiserat, collocare. Dein ferrum sanguine oblitum manu retinens, inter utranque sacri partem medius uadit. Interim Patroclus cognito quod parabat, in conciliũ superuenit. At rex, sicut supra diximus, transgressus, ad postremum iurat, inuiolatã à se in eum diem mansisse Hippodamiã. Neque cupiditate ulla, aut desiderio læsum, sed ira, qua plurima mala conficiuntur, eoulsque processisse. His addit, cupere se præterea, si etiã ipsi uideret, filiarum quæ cordi ei esset, in matrimoniũ dare: decimamque regni omnis partẽ, ac talenta quinquaginta doti adiungit. Quæ ubi accepere, qui in concilio erant, admirari magnificentiã regis, maximeque Patroclus. Qui cum oblatione tantarum opum tum præcipue lætus, quod intacta Hippodamia affirmaretur, ad Achillem uenit, eique uniuersa gesta actaque refert. Dein ubi rex ea quæ audierat, uoluntate animo ac deliberare secum ipse occœpit, superuenit cum supradictis Ajax. Tum ingressos eos, ac benigne saluatos, sedere hortat, iuxtaque se Aiace[m]. Qui tẽpus loquendi nactus familiariter, & ob id liberius incusare atque increpare, quod in magnis discriminibus suorum nihil iracundię remiserit, potueritque cladẽ exercitus perpeti, quum multi eum amici, plurimi etiã affiniũ obuoluti genibus, precarent. Post quem Vlysses, illa quidem deorum esse ait. Eorum autem, quæ in concilio acta essent, ordine exposito: quæ etiã Agamemnon pollicitus, quæque iurasset, ad postremum orat, ne preces omnium, neue oblatas nuptias aspernaret. Moxque eorum omnium, quæ unã offerebant, enumerationẽ facit. Tum Achilles longã orationem exorsus, primum omnium acta gesta que sua exponere. Ac dein admonere, quantas erumnas pro utilitate pertulerit, quas ciuitates aggressus cepit. Cunctis interim requiescentibus, ipse anxius, ac dies noctesque bello intentus: & quum nec militibus suis, neque sibi ipse parceret, apportatas nihilominus preda[m] in cõmune solitum redigere. Pro queis solũ omnium electum, qui tam insigni iniuriã dehonestaret: solum ita contemptum, à quo Hippodamia tot laborum precium per dedecus abstraheretur. Neque in ea culpa solum esse Agamemnonẽ, sed maxime ceteros Græcos, qui immemores beneficiorum, contumeliã suam silentio præterierint. Postque finem loquendi fecit, Diomedes ait: Præterita omittenda sunt, neque oportet prudentem meminisse transactorum, quando ea etsi maxime cupias, nequeas reuocare. Interea Phoenix, & cum eo Patroclus, circumstantes, genas atque omnem uultum iuuenis, manusque adoculari, contingere genua: rediret in gratiã, atque animos remitteret, cum propter præsentem qui eum oratum uenissent, tum præcipue ob benemeritum de se exercitum reliquit. Igitur Achilles præsentia talium uirorum, precibus, etiã familiarium,